

S Z A R V A S

T A R S A D A L M I és S Z É P I R O D A L M I L A P.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagytemető utca 519 szám.

Sápszky Zs. könyvnyomda

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:
Égész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr
Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Hirdetések árszabályszerint vétetnek fel.
Egyes számok kaphatók:
Lívenfold Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.

Még valami a koleráról.

(Levél a szerkesztőhöz)

Igen tisztelt Szerkesztő Úr! Becses lapja már több ízben foglalkozott a bennünket fenyegető járványos betegséggel, a kolerával.

Ugy magáról a koleráról, mint általánosságban a közegészségügyről több talpraesett vezércikket olvastam e lapok hasábjain.

A felületes olvasó előtt, nem kétem unalmas lehet e tárgy, de ha meggondoljuk, hogy a közeledő veszéllyel szemben a védekezés megoldása a legégőbb kérdés, úgy csak dicsérnünk lehet a sajtó magatartását, mely ily eseteknél nem engedi a napirendről levéttetni e fontos ügyet, hanem minden erejéből igyekszik erre vonatkozólag a nagy közönség érdeklősét folyton ébren tartani.

Hiszen lehet, hogy az idén elkerüljük a koleraveszedelmet, de hogy leszünk majd a jövő évben! Hiszen úgy 1830-ban, mint 1872-ben így indult meg a kolera. És az, hogy országunk lakosait megtizedelje egy oly

járvány, melyet a kellő óvintézkedések szigorú megtartásával talán egészen sikerült volna visszavernünk — bizonyára nem lehet közönyös dolog előttünk.

A kolera legnagyobb ellensége — amint én azt mint laikus, figyelmes olvasgatások és megfigyelések után tudom — a tisztaság és mértékletesség.

A bacillusok leginkább a fertőzött ivóvizek útján jutnak gyomrukba, azért szükséges, hogy italunkat forraljuk fel és azután lehűtve, igyuk, vagy pedig abba csekély mennyiségű ecetet öntsünk.

A gyomorba jutott bacillus a gyómorsav által megöletik. Azért kiknek egészséges és jól emésztő gyomruk van, kevésbé vannak kitéve ezen betegségnek, mint a rossz gyomrúak.

A bacillusokat a nagy hőfok is megöli, ha annak huzamosb, ideig vannak kitéve.

Azért felette ajánlatos, hogy csupán csak meleg ételkkel éljünk.

Étkezés előtt és után kezünket 5 százalékos karbolsavval mossuk

meg, ez a leghathatósabb fertőtlenítő szer.

Vigyázzunk arra, hogy oly helyekről érkező utasokkal, hol a kolera már fellépett, lehetőleg keveset érintkezzünk, s a vész helyéről jött tárgyakat, csak a kellő fertőtlenítés után vegyük kezünkbe.

Midőn 1886 október hóban a kolera járvány országunk fővárosában fellépett, az egyik legjelesebb koleraorvos Dr. Brunetti egyik felolvasásában a meghatározottabban ajánlja, hogy a vizet fel kell forralni és csak azután szabad inni, ha újra lehül; mert a kolerának a fészke a belekben van, s minthogy a kolera bacillusok életfeltétele a nedvesség és melegség, leggyakrabban és legkönnyebben az ivóvíz által jut az emberi belekbe. Ha tehát biztosak akarunk lenni abban, hogy bacillus ne jusson beleinkbe, szükséges, hogy semmi keresztül ne menjen a szánkron, a mi 100 fokú hőségen, a forrás processzusán keresztül nem ment. A tudomány a mai napság már annyira haladt, hogy ismerjük

J Á R C Z A.

Jezsuita képpel...

Jezsuita képpel
Elhajadtam talán,
Hogy átstem én is
Az élet viharán?
Elragadt az örvény
Sötét az én multam,
Nem másén, de saját
Káromon tanultam.

Hányt-vertett a balsors
Bűnhöz keveredtem,
Hitetlen gonoszok
Czimborója lettem,
Mentem a rossz úton
Könnyelműen taru,
Voltam ledér, züllött
De rossz szívű — soha!

Multamért ne aggódj,
Vess rá fátyolt Szivem,
Amit megfogadtam,
Megtartom én híven.

Ha te meghorsátasz,
S eljő a rádat,
Tiszta szívedműnkre
Mi sem rehet árnyat!

Emlékeim.

«Szállj meg komor árnyadlal Lemondás,
borítsd rám szürke ködfátyolodat, csókolj
meg vértelen halvány ajkaidal; tanítsd
meg szívemet hallgatni, minden kívánságról
lemondani!

Jövel oh Lemondás s taníts meg esendesnek, vágy nélkül lenni!»

— Szívem egész hovával, igazán szerettem, hittem annak a halk «igennek» ami lazassá tette a lelkem, — éltem a reményért, lelkesített a tudat, hogy viszontszerettetem! — Az évnek minden napja kedves emlék, az első kézzszorítástól az utolsó találkozásig; a boldogság gyönyörűreldéltük; — — — és éreztem hígülő ajkid vonaglását, — ölelő karod lankadtan omlott le vállaimról, kezud reszkettett az enyémbe, — örjítő kin facsarta

R.

szívemet — az elébb még mosolygó szemek az irtózatot gyötrelentől üregeikből félelmetesen villogtak elő, — összeszorított ökleid felemelted, egész tested dobilta az ideges roham — — — nehiny prezenyi halálos aggodalom után elmúlt a vész; — suttogó szóval hívtál magadhoz, búcsuzni ugymond: «mert én elhagylak, mert én meghalok — — — akarom — keresd a boldogságot, — — csak ne felelj, — — Isten veled»...

... Temetőbe vágyom — —! ha túlárad lelkem a gyönyörtől, ha nagyon örülök az életnek, kimegyek az én kedvesemhez, — — — sírva szalad át a felhő azokon a könnyel áztatott halmokon, azért nőrajtok olyan dusan ezernyi virág, — az én édes halottam felett én örködöm, azt a halmot, amely alatt örök álmát alussza, buján tenyésző, hosszú selyem szálu fű egészen beborítja.

... Elmerengve bámulok a semmiségbe... «élt 17 évet» — nekem élt, enyém volt! Szerettük mi egymást? Én igen, de Te engem elhagytál, — Tied az örök Údv, nekem csak az emlékezet maradt! Emlé-

Jenőné urholgyeket. Ngos. Havfár Dani Nűsz. Achim Ádám Bugyis Andor, Medveczky József és Szűlle Kálmán urakat, valamint a helybeli szinkőri — részvénytársaságot is lekötöző figyelmökért és jóakarátú támogatásukért, melylyel az előadásnak egyrészt erkölcsi, másrészt anyagi sikerét fokozták. *Az igazgatóság.*

— **Megszűnt ipar.** Zuberecz Sámuel mészáros iparáról az illetékes hatóságnál lemondott.

— **B. Csabán** már a második kolera eset történt. Munkácsi Palmé, kolera tünetek között megbetegedett és meg is halt. Az elhunyt asszony, a vasúti állomáson lévő kút vizét használta ivásra, mely állítólag a lapunkban annak idején közölt kolerabeteg katoná által megfertőztetve volt.

— **104 éves vőlegény.** Baloghi Ferencz 104 éves gyomai lakos a napokban kilencezedik menyasszonyával ment a pap elé, hogy őket összehesse. A lelkész az esketést az aggasztán gyermekeinek kerelmére nem teljesítette de az agg vőlegény teltette magát az egyházi áldáson, mert kilencedik feleségével most vadházasságban él.

— **Az öcsői rablógyilkosság** elkövetésével vádolt babos Sándor mindezekig nem került kézre. A hivatalos Rendőri Közlönyben, már megjelent nyomozása iránt a felhívás, mely a következőképen hangzik: Rablógyilkosság elkövetésével vádolt és szökésben lévő Babos Sándor öcsői (Békésmegye) illetőségű egyénnek az alábbi személyleírása alapján való nyomozására felkérlek a hatóságok és mkir. esendőrparancsnokságok azzal, hogy nevezett letalálás esetén a szarvasi mkir. esendőrparancsnoksághoz kísértetni sziveskedjenek. Személyleírása: 21 éves, nőtlen magas termetű, széles, barnapiros arcú, kékes szürke szemű, barna hajú és szemöldökű, szabályos orru, nagy szája, serkedző, barba bajuszú, terdsurló, lábszárain viszértágulat van. Öltözete: Ócska fekete kalap, kávészínű kabát, ugyanilyen színű eszimbaba huzott nadrág, szürke mellény, fehér színű, téli ing. Nevezett a kubik munkások közt szokott tartózkodni, sokszor marha hajesár is. Egyévre szóló útigazolánya van.

GSARNOK.

A drága lakás.

Malmosyné ő nagysága ezzel lepte meg férjét, a kopaszodo tanácsost, mikor ez hivatalból hazatérve neje szobájába lepett.

— **Édes muezuskám,** nekünk új lakás kellene; látod, ez a régi oly setet, hogy csakugyan nem méltó, tanácsos letétre, ily oduban huznod meg magadat. Ugyebar megteszed, edes?

— És hízlekedve simult a szép asszony ferjéhez.

A tanácsos ur szokása szerint nem szólt egyebet, mint:

— No no, majd meglátom!

— És megezirogatta szép nejét.

**
Elegáns lakás az I. emeleten bérbe kiadó.*

Ezt olvasta Malmosyné ő nagysága a főtér egyik impozansan kimagasló hazanak kapuján.

Roppant bántotta a nagyzás ördöge, mióta ferje tanácsos lett. Erőnek erejével elhitette magával és ferjével is elakarta hitetni, hogy nekik most már egész mágnás-háztartást kell vinniök.

Életrendjükön teendő reformok között pedig az első: elegáns lakásba való hurcozkodás volt. — Azért most midőn e szép házon végig jártatta tekintetét, meg nem

állhatta, hogy be ne menjen a kapushoz, kérdezősködni a bérlet feltételei iránt.

A kapus készségesen végig vezette a termeken, miközben ő nagysága nem fojtotta el a sóhajt,

— **Óh!** ha nekem ily lakásom lehetne!

— Nagysád — szólalt meg a kapus, — a tulajdonos 600 frtért akarta bérbe adni e lakást, de épen ma volt itt egy úr és 650 frtot ígért, csakhogy senki másnak se adjuk ki.

— Tudja mit? — vágott közbe ő nagysága — adok 700 frtot, és adják ki nekem.

— Kérem nagysád, közölni fogom ajánlatát a háztulajdonossal és a válaszáért sziveskedjék holnap elfáradni.

Másnap ő nagysága azzal toppantott be a kapushoz:

— Nos? Mit szolt a tulajdonos?

— Nagyon sajnálom, de az az illető úr megtudta nagysád ajánlatát, és még 50 frttal többet akar adni, csakhogy az ő számára tartuk fenn.

Ő nagyságának kezdett a dolog nem tetszeni, de mivel nagyon kedvére volt e hely, elszánta magát, 800 frtot ígért, és ezzel biztosra vette, hogy már az övé lesz. — A mi a bérlet illeti, gondolta magában, férje majd kissé morogni fog, de végre is ki kell majd fizetnie.

Egy nappal később az illető úr, ki annyira licitált, megjelent a háztulajdonosnál, hogy a behuzzkodás előkészületeit megtegye.

Mennyire elbámult azonban midőn megtudta, hogy az a bizonyos hölgy meg már 800 frtot ígért, de mivel nem akarta engedni, hogy egy nő kifogjon rajta, hát még ötven forintot adott hozzá.

Az asszonyka meg azt gondolta, ötven frttal több vagy kevesebb, egyre megy, ugysem ő fizeti, hát 900-at ígért.

Erre már dühbe jött a licitáló úr és azt mondta, hogy hát neki nem kell bizony ez a drága lakás, elég bolond a ki 900 frtot ad érte!

A következő napon ő nagysága azt mondta férjének:

— **Édes muezus,** ugyebar nem haragszol, hogy tudodon kívül bérletem lakást, de lásd megakartalak lepni vele. Még olyan szép házban sohasem laktam, és hozzád is méltó, hiszen tanácsos vagy, és így csak nem maradhatunk ebben a szűk, setét fészekben, megszolna a világ!

Ezzel aztán rávette férjét, hogy nézzék meg az új lakást. Az asszonyka az egész uton telve volt a díszlettel.

Amint a kérdéses ház elé értek, ő nagysága rámutat a házra és így kiált fel: Ugy-e impozans már a hazkülsője is?

— **Hát ez az új lakás?** — kérde a férj egészen elhűlve. — És aztán hogy bérletted ki?

— **Oh,** nem sok édesem, csak kilencszáz frt. Lásd a régiért fizetünk háromszázat, de ez nem háromszor, hanem százszor szebb annál. Ugy-e nem sok!

Szegény tanácsos erre már egészen kikelt:

— **Hát te voltál az a hölgy,** aki ellenem licitált?

Szerenesétlen; ez a meglepetés nekem háromszáz forintba került, ha nem licitálász, hatszáz forintért megkapom a lakást.

* * *

Igy fizetett a tanácsos úr 900 forintot egy oly lakásért a melynek ára, az asszony beavatkozása nélkül csak 600 lett volna.

Oh azok az asszonyok!

Közzgazdaság.

A baromfi tenyésztés.

(Folytatás).

De mind ez nem pótolja az annyira szükséges hústápot, melyet a szabadban fergek és egyéb rovarok alakjában feltalálnak. Télen, a hol lóhúst lehet kapni, azt kell a tyúkoknak adni legalább kétszer egy héten, a hol az nincs, a mészárosától kell venni húshulladékot, paczalt, marhavért ez utóbbit meg kell főzni és a korpa-dara eledel közé keverni. Nyáron lehet a tyúkudvarban három kukac-gödört csinálni. E végre vagy három lábnyi mély s ugyanolyan széles gödört kell ásni, egy réteg szecsát- vagy rosz szénát, vagy még jobb, érett trágyát bele tenni, aztán marhavérrel megöntözni, megint trágyát vagy szalmát és vért s úgy tovább a mig teli lesz, felül trágya legyen és ritkán deszkával kell betakarítani, úgy hogy legyenek s egyéb rovarok hozzá férhessenek, de a tyúkok ne kaparják ki. Két hét múlva az egész gödör teli lesz különféle kisebb-nagyobb fereggel és kukaczezal, mikor az első gödört megkezdik, a másodikat kell megtölteni. Ezen feregekből adunk a tyúkoknak naponta 1-2 lapáttal, számukhoz mérve; mire az első gödörből elfogy a tartalom, akkorára már a másodikban meg nőttek a fergek, s most a harmadikat kell megtölteni s így lehet folytatni egész nyáron át, a hol gyümölcsös kert van, ott áprilisban kell érett trágyából több helyen alapos rakásokat lerakni és földdel letakarítani, ha nagyon száraz lenne, meleg vízzel megöntözni, ezzel kettős czélt érünk el: először a cserebogarak mind oda gyűlnek petőiket lerakni, mert természetes ösztönük azt érezteti velök, hogy a petékből kibuvó apró kukacok — az úgynevezett paták — ott bő eledelt lennek, s így e föllötte kártékony fergek mind egy helyen lesznek, midőn akkorára megnőnek, hogy attól lehet tartani, hogy majd tovább furakodnak a föllbe, apránként a tyúkudvarba hordaljuk a trágyát az ezer meg ezer kukaczezal együtt, s ez a második czél, mert tyúkjaink egy pár hétre el vannak látva hús eledellel, a mit aztán meg is hálnak szorgalmas tojással; a cserebogarak elszaporodását is meggátoljuk.

Ha azt akarjuk, hogy a tyúkok egészségesek legyenek, zöld eledelről is gondoskodni kell, a tyúkudvart lycium-, fekete ribiz-, akác-bokrokkal kell beültetni, ezeknek leveleit is szeretik a tyúkok, a baromfi-udvarban száraz hamut kell egy helyre lerakni, hadd fűródjenek benne, ha nagyon meleg van nyáron, jól fel kell öntözni a talajt s helyenként felásni, hadd hűsöljenek nedves földben. Az ivóvizükben legyen mindig egy darab rozsdás vas. Az árpa közé néha felszeletelt fok- és vöröshagymát kell keverni és úgy megfőzni; nagyon kedvelik a tyúkok a szőlővesszők gyenge hegyeit levelestől és bajuszostól puhára főzve s a korpa-darára főrrázva, úgymint a luczernát is, Néha, kivált télen, lucskos, nedves időben hasznos szárított zsályát, majorannát, fodormentát, levendulát a forrázott eledel közé keverni, úgymint minden héten egyszer kénkövirágot, 10 tyúkra egy kőshegygyel számítva; mikor tojni kezdenek, apróra tört krétát, faszénport is

keverünk az ételükbe, úgymint az elhasznált tojások apró tört héjait.

Ha mindezeket el nem mulasztjuk, s a mellett tisztán tartjuk az ólat, a hideg úgymint a hőség ellen védjük tyúkjainkat, mindig friss vízzel gondoskodunk, mely telen langyos legyen, akkor a tavaszi jércek már október — novemberben kezdenek tojni, az öreg tyúkok a vedlés után ha tollzatuk teljesen megnőtt, és január — februárban már kis csibéink lesznek.

(Folyt. köv.)

Heti piacz.

Szarvas. 1892. október hó 21-én.
 Feljegyzéseink a következők:
 Buza legjobb 7.20 kr., közepszerű 7.—
 Arpa, legjobb 4.50. Za, legjobb 4.—. Kukorica 4.50. Sétén 3.—. Szalma 1.—. Készén 1.20. Marhahús —.56 és —.48. Juhhús —.32. Sertéshús —.48. Szalonna —.50. Disznósír —.56. Napszám áruk. Egykét lovas napszám 2 Ft 50. Férfi ellátással 40. Ellátás nélkül 50 kr. Nő ellátással 30 kr. Ellátás nélkül 40 kr. Gyermek ellátással 20 kr. Ellátás nélkül 30.

Szerkesztői üzenetek.

Emberbarát. Kivánságát teljesítettük.
G. Jól indul, szinte sajnáljuk, hogy később egészen ellaposodik. Így nem közölhető.
Bagoly. Hát csak tessék hahogni!
»Az én tanítómesterem» Nem közölhető.
Éva. Csalatkozik, gyantjuk kilétét. A t be-
 tül nem sikerült elferdítenie. A közlemények sorát
 keniljük, s így kérjük becses nevét. Az író a
 nagy közönséggel szemben használhatatlanul de
 a szerkesztőnek tudnia kell kilétét. Egyébiránt,
 t hisszük ho sejtelmünk nem csal!

Vasúti menetrend.

Érvényes 1892. október 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401 v. 7413. v.
 Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.
 Mező-Túr érk: 10:20 > 2:32 >

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.
 Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.
 Szarvas érk: 1:22 > 5:56 >

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.
 Arad ind: 8:20 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este
 Csaba érk: 9:20 > 12:50 > 10:50 >
 > ind: 9:25 > 1:15 d. u. 11:05 éjjel
 Mező-Túr érk: 10:29 > 2:42 d. u. 12:49 >
 > ind: 10:30 > 2:50 > 12:53 >

Szolnok érk: 11:15 > 4:04 > 2:09 >
 > ind: 11:46 > 4:15 > 2:21 >
 Budapest érk: 1:50 d. u. 7:25 este 5:50 regge
 Budapest-Arad.
 602. gy. 604. sz. 606. sz.
 Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 ese
 Szolnok érk: 3:53 > 11:04 > 12:35 éjjel
 > ind: 4:02 > 11:14 > 1:05 >
 Mező-Túr érk: 4:47 > 12:17 d. u. 2:06 >
 > ind: 4:48 > 12:24 > 2:09 >
 Csaba érk: 5:52 > 1:18 > 3:33 >
 > ind: 5:57 > 2:13 > 3:53 >
 Arad érk: 6:57 ese 3:45 > 4:52 reggel

Felölös szerkesztő: Mihálfi József

Laptulajdonosok:

Sápszky János és Mihálfi József.

Mészárszék ujon megnyitás!

Alólirott tudatom a t. közönséggel, miszerint a Mikolay János házá ál évő.

MÉSZÁRSZÉKET

Zuberecz Sámueltól átvettem, s folyó év október 30-dikán a marha s egyéb hús mérést ujonnan megkezdem.

Főigyekezetem a közönség legjobb s legkedvezőbb kiszolgáltatása, mért is kérem a közönség becses pártfogását.

tisztelettel

LENDVAY JÓZSEF

1-3

mészáros.

Kényelmes Olcsó fűtés!

A legjobb minőségű porosz
belföldi szén

CSAK IS

alólirotnál olcsón és pontos kiszolgálás mellett kapható.

Wigner Lajos

Özv. Benczúr Jánosné házában
búza utca.

HIRDETÉS.

Egy jó házból való helybeli
vagy vidéki 13—14 éves fiu.

Tanonczúl

azonnal felvétetik

POVÁZSAY PÁL

férfi-szabónál.

B.-SZARVASON.

1-3

SÖRÉS KÁROLY

épület és hutor asztalos
SZARVASON

Lelkes Lajos asztalos nagytemető-uti 741 számú házában.

Tisztelettel tudatom, hogy egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

KOPORSÓ ÜZLETET

nyitottam.

Saját készítményű koporsókat dízser kiállításban

a legjutányosabb áron árusítok el.

A koporsó bevonatához megrendelők kivánságára üzletemben készletben tartok atlaszt, többféle színben hárszóny bronz és szatin többféle mintákat ugyszintén más még meg nem nevezett kelmét, melyet a koporsó bevonáshoz alkalmazni szoktam. Továbbá szemfődelek többféle nagyságban és különféle kelméből selyem-csipke díszel és kverve, temetéshez való függönyök, ágyterítők, gyergyatartók és gyászfatylok:

Ugyszintén a közönség nagyobb kényelmére saját gyászkoocsim-al szolgálók

gyászkoosi a nagyobb temetés alkalmával díjmentesen. Gyászkoocsim kék és fekete posztó díszbevonattal van ellátva. A temetkezést minden legapróbb kellékekkel mindenkor a közönség igényeinek megfelelően teljesítendem.

Továbbá a virág többféle nemből készletben tartok gyászviaksz, felviaszk, mártus- és ocsóbfafa virágokból s érez koszorúkat különféle nagyságban és díszben, ugyszintén a hozzá szükséges szallagokat többféle színben, arany és ezüst rojttal avagy név felírással.

A megrendelőimet legpontosabb kiszolgálásról biztosítva maradtam

tisztelettel

SÖRÉS KÁROLY

épület és hutor asztalos.

4-10